

άντισπαστικὸν (-ός) τρίμετρον (-ος) ἀκατάληκτον (-ος) /
antispasticon trimetron acatalepton

1. SCHOL. in Aesch. *Eum.* 141 (I, p. 90. 13 sqq. Smith) + ὁ παρὸν χορὸς συνέστηκεν ἐκ στίχων ιαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων σποράδην κειμένων ια', κώλων δὲ ἀντισπαστικῶν μονομέτρων καὶ διμέτρων καὶ τριμέτρων καταληκτικῶν <καὶ> ἀκαταλήκτων καὶ βραχυκαταλήκτων κθ', ὃν τελευταῖον. (v. 178)

μιάστορ' ἔκεινου πάσσεται.

SCHOL. in Aesch. *Eum.* 808 (I, p. 92. 11 sqq. Smith) + ώδὴ χοροῦ ἐπωιδικὴ διὰ τὸ μετὰ τὴν διπλῆν τίθεσθαι. ἔχει δὲ τοὺς πρώτους μὲν γ' στίχους ιαμβικοὺς τριμέτρους ἀκαταλήκτους, τὰ δὲ ἔξης κώλα εἰσιν ἀντισπαστικὰ πενθημιμερῆ καὶ διμέτρα καταληκτικὰ καὶ ἀκαταλήκτα καὶ βραχυκαταλήκτα καὶ τρίμετρα ιγ'.

SCHOL. in Aesch. *Eum.* 837 (I, p. 92. 21 sqq. Smith) + ἡ στροφὴ αὕτη τοῦ χοροῦ κώλων ἔστιν ἀντισπαστικῶν διμέτρων βραχυκαταλήκτων καὶ καταληκτικῶν καὶ πενθημιμερῶν καὶ μονομέτρων καὶ τριμέτρων ια'.

× × – ∙ ∙ – – ∙ × ≈ ∙ – ||

2. ΗΕΡΗΑΕΣΤ. 33. 5 sqq. τὸ δὲ ἀκαταλήκτον τὸ μόνην τὴν τελευταίαν ἔχον ιαμβικὴν καλεῖται ἀσκληπιάδειον, οἷον τὸ Ἄλκαιόν. (fr. 350. 1 sq. Voigt)

ἥλθες ἐκ περάτων γᾶς, ἐλεφαντίναν

λαβὰν τῷ ξίφεος χρυσοδέταν ἔχων.

TZETZ. *de metr. Pind.* 95. 5 sqq.

τὸ πρῶτον ἀσκληπιάδειον, ἐκ τοῦ Ἀσκληπιάδου
 εύρόντος τοῦτο τὸ μέτρον ἡ καταχρησαμένου.
 ἔστι δὲ ἀντισπαστικὸν ἀλλ' ἀκαταλήκτον τι
 καὶ τρίμετρον ὑπάρχει δε· ιαμβικὴ ἐσχάτη·
 ἔξ ἀντισπάστων δύο γαρ καὶ δύο τῶν ιάμβων,
 πολλάκις τοῦ προτέρου δε τυγχάνοντος σπονδείου,
 τὸ μέτρον ἐγκαθίσταται τὸ τοῦ Ἀσκληπιάδου.

TZETZ. *de metr. Pind.* 119. 1 sqq.

ἀσκληπιάδειον ἔστι τὸ δέκατόν μοι κῶλον.

Ἀσκληπιάδου εὑρῆμα καὶ χρῆσις δ' ἔστι τοῦτο.

ὑπάρχει δ' ἀκαταλήκτον καὶ τρίμετρον τὸ μέτρον,

ἔξ ἀντισπάστων δύο τε καὶ ἄλλης συζυγίας

τῆς ἐσχάτης ιαμβικῆς, δ' πρῶτος δὲ τροχαῖος.

ἀντίσπαστοι   ιαμβικὴ συζυγία

– ∙ ∙ – – – ∙   ∙ – ∙ – .

TRICH. 390. 2 sqq. τὸ ἀκαταλήκτον δὲ τρίμετρον, ὅταν τὴν τελευταίαν μόνην ἔχῃ ιαμβικὴν, τὰς πρὸ αὐτῆς δὲ δύο ἀντισπαστικάς, ἀσκληπιάδειον λέγεται οἶνον.

ἀφεγγέστι φαείνοισα, κέλευθον αὖ.

πολλῷ δὲ τῷ τοιούτῳ καὶ Ἄλκαιος χρῆται.

ἀντισπαστικὸν (-ὸς) τρίμετρον (-ος) ἀκατάληκτον (-ος) / antispasticon trimetron acatalepton

PLAN. in Boethii *de cons.* 91 (p. 107 Papathomopoulos) τὸ ἔνατον εἶδός ἐστιν ἀντισπαστικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον, ὃ καλεῖται ἀσκληπιάδειον, μόνην τὴν τελευταίαν συζυγίαν ἔχον ἰαμβικήν, τῶν δὲ λοιπῶν τὴν μὲν ἡγουμένην ἐκ σπονδείου καὶ τροχαίου, τὴν δ' ἐπομένην ἔξι ἰάμβους καὶ τροχαίου.

PLAN. in Boethii *de cons.* 139 (p. 111 Papathomopoulos) τὸ εἰκοστὸν εἶδός ἐστιν ἀντισπαστικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον, περὶ οὗ εἴρηται ἐν τῷ ἐνάτῳ (*scil.* εἶδει), ϕύντοτέ τακταὶ ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, περὶ οὗ εἴρηται ἐν τῷ ιδ'. ἔχρήσατο δὲ (*scil.* ὁ Βοηθός) τούτῳ ἄπαξ ἐνταῦθα.

ANON. VAT. 23 (Pind. *Ol.* 10. 1)

∞ - √ . √ - - √ . √ - √ - .

τὸν δλυμπιονίκαν ἀνάγνωτέ μοι

τρίμετρον (*scil.* ἀντισπαστικόν) ἀκατάληκτον ἀσκληπιάδειον, τὸ τὴν τελευταίαν μόνον ἔχον ἰαμβικήν συζυγίαν.

SCHOL. VET. in Pind. *Ol.* 10 (p. 9. 1 sqq. Tessier) τὸ α' ἀσκληπιάδειον ἀντισπαστικὸν (*scil.* τρίμετρον) ἀκατάληκτον, τοῦ α' ἀντισπάστου ἀπὸ διβράχεος ἀρξαμένου.

SCHOL. REC. in Pind. *Ol.* 10 (p. 342. 7 sqq. Abel) τὸ α' ἀντισπαστικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον, ὃ καλεῖται ἀσκληπιάδειον ὡς εὐρόντος ἥ καταχρησαμένου αὐτῷ. σύγκειται δὲ ἐκ β' ἀντισπάστων καὶ β' ἰάμβων, ἀλλ' ὁ α' ἀντισπάστος οὐκ ἐστι καθαρός· τρέπεται γάρ εἰς τὰ εἰρημένα τοῦ δισυλλάβου σχήματα, καὶ ἐστιν ἐνταῦθα παίων γ'.

SCHOL. REC. in Pind. *Ol.* 14 (p. 422. 10 sqq. Abel) τὸ ι' ἀντισπαστικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον ἀσκληπιάδειον, ἐκ τροχαικῆς καὶ ἀντισπαστικῆς καὶ ἰαμβικῆς συζυγίας.

SCHOL. A in Hephaest. 143. 20 sqq. ἀντισπαστικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον, ὃ καλεῖται ἀσκληπιάδειον· ἔστι δὲ ποδῶν ἀπλῶν ἔξι, τὴν τελευταίαν μόνην ἔχον ἰαμβικήν, τὴν 'λεφαντίναν'. πρὸς τὸ ἄνω δὲ τὸ 'τὸ μὲν καταληκτικόν, τὸ δὲ ἀκατάληκτον' ἐπίγαγε τὸ ἀσκληπιάδειον, ἐκ δύο τροχαιών καὶ ἀντισπάστου καὶ δύο ἰάμβων τελείων· ἀκατάληκτον γάρ ἐστι· καὶ τὸ ἔξης πάλιν τρίμετρον ἀκατάληκτον ἐκ δύο ἀντισπάστων καὶ δύο ἰάμβων.

ATIL. FORTVN. GL VI 295. 18 sq. (Hor. *carm.* I 1. 1)

Maecenas atavis edite regibus.

asclepiadeon metron vocatur ... 296. 2 sqq. hoc metrum videtur a pentametro epodico natum. nam habet duo penthemimere, primum acataleptum, secundum catalecticum:

Maecenas atavis edite regibus:

huic si reddas in ultimo syllabam, integer erit pentameter, ut:

Maecenas atavis edite regibus o.

ab eo tamen pentametro nascitur, qui XIII syllabus habet, hoc est cuius prima pars de spondeo et dactylo constat. ceterum asclepiadeon duodecasyllabon esse oportet. potest et antispasticon esse trimetron acatalepton, cuius paenultimam affectavit pro longa brevem facere, cuius ingressio est talis:

Maecenas a,tavis edi,te regibus.

ἀντισπαστικὸν (-ὸς) τρίμετρον (-ος) ἀκατάληκτον (-ος) / antispasticon trimetron catalectic

◡ ◡ - ◁ ◁ - ◁ - × - ◁ - ||

3. TZETZ. *de metr. Pind.* 41. 11 sqq.

τὸ ἔκτον ἀντισπαστικὸν ἀλλ’ ἀκατάληκτόν τε
τρίμετρον, πρὸς ἵαμβικὰς ἀρίστως μεμιγμένον·
ὅ πρῶτος γάρ ἀντισπαστος σὺν τέτρασιν ἵαμβοις.
καταγραφή σοι πρόδηλος ἐκτίθεται ἐνταῦθα.
ἀντισπαστος   ἵαμβος ἵαμβος ἵαμβος ἵαμβος

◡ - - ◁   ◁ -   ◁ -   ◁ -   ◁ - ||

ANON. HARL. 24. 5 sq. τρίμετρον (*scil. ἀντισπαστικόν*) ἀκατάληκτον.
(Pind. *Ol.* 1. 26)

ἐπεὶ νιν καθαροῦ λέβητος ἔξελε.

ANON. VAT. 21 (Pind. *Ol.* 1. 26)

◡ - - ◁ . ◁ - . ◁ - . ◁ - . ◁ - .

ἐπεὶ νιν καθαροῦ λέβητος ἔξελε

τρίμετρον (*scil. ἀντισπαστικόν*) ἀκατάληκτον φαλακεῖον, ὅταν ὁ πρῶτος
ἀντισπαστος, οἱ δὲ ἐφεξῆς ἵαμβοι.

SCHOL. REC. in Pind. *Ol.* 1 (p. 48. 16 sqq. Abel) τὸ ζ' ἀντισπαστικὸν
τρίμετρον ἀκατάληκτον ἐξ ἀντισπάστου, διαμέσου καὶ αὐθις ἀντισπάστου ἢ
διαμέσου ἢ ἐπιτρίτου διὰ τὴν ἀδιάφορον. καλεῖται δὲ τοῦτο φαλαίκειον, ως τὴν
α' χώραν ἔχον ἀντισπαστικήν, τὰς δὲ λοιπὰς ἵαμβικάς, ως εἴρηται.

SCHOL. VET. in Pind. *Isthm.* 7 (p. 31. 19 sq. Tessier) τὸ α' ἀντισπαστικὸν
τρίμετρον ἀκατάληκτον.

SCHOL. TRICL. in Eur. *Phoen.* 301-354a (p. 99 de Faveri) τὸ κεῖτον (*scil. ἀντισπαστικὸν* τρίμετρον ἀκατάληκτον) ἐξ ἀντισπάστου πεντασυλλάβου,
διαμέσου καὶ ἐπιτρίτου τρίτου.

◡ - - ◁ - - - - - - - ||

4. SCHOL. REC. in Pind. *Ol.* 1 (p. 48. 16 sqq. Abel) τὸ ζ' ἀντισπαστικὸν
τρίμετρον ἀκατάληκτον ἐξ ἀντισπάστου, διαμέσου καὶ αὐθις ἀντισπάστου ἢ
διαμέσου ἢ ἐπιτρίτου διὰ τὴν ἀδιάφορον. καλεῖται δὲ τοῦτο φαλαίκειον, ως τὴν
α' χώραν ἔχον ἀντισπαστικήν, τὰς δὲ λοιπὰς ἵαμβικάς, ως εἴρηται.

◡ - - ◁ - - - - - - - ||

5. SCHOL. in Aesch. *Prom.* 588 (p. 47 Smyth) ὁ πρῶτος ἀντισπαστικὸς
τρίμετρος ἀκατάληκτος, ἐξ ἀντισπάστου διτροχαίου (?) καὶ ἐπιτρίτου τρίτου.

◡ - - ◁ - - - - - - - ||

6. SCHOL. REC. in Aristoph. *ran.* 674-737 (p. 331. 30 sq. Jorsal-Jørgensen-Smith
= 674-685d. 1 sq. [p. 124 Chantry]) τὸ α' ἀντισπαστικὸν (ἀναπαιστικὸν Chantry)
τρίμετρον (*scil. ἀκατάληκτον*) ἐξ ἀντισπάστου (?) καὶ παιώνον β', γ' καὶ β'.

× - ◁ - × × ◁ - ◁ - × - ◁ - ||

7. HERPHAEST. 33. 9 sqq. τὸ δὲ (*scil. ἀντισπαστικὸν* τρίμετρον) μέσην μὲν

ἀντισπαστικὸν (-ὸς) τρίμετρον (-ος) ἀκατάληκτον (-ος) / antispasticon trimetron catalepton

έχον τὴν ἀντισπαστικήν, τρεπομένην κατὰ τὸν ἔτερον πόδα εἰς τὰ τέσσαρα τοῦ δισυλλάβου σχήματα, ἐκατέρωθεν δὲ τὰς ιαμβικάς, ὡν ἡ πρώτη καὶ ἀπὸ σπονδείου ἄρχεται, ἀλκαικὸν καλεῖται δωδεκασύλλαβον, οἶον· (Alc. 386 Voigt)
κόλπῳ σ' ἐδέξανθ' ἀγναὶ Χάριτες Κρόνῳ.

SCHOL. VET. in Pind. *Pyth.* 2 (p. 15. 24 sq. Tessier) τὸ δ' τρίμετρον ἀντισπαστικὸν ἀκατάληκτον, ἀπὸ ιαμβικῆς ἀρχόμενον καὶ κατακλειόμενον ιαμβικῇ.

SCHOL. in Aesch. *Ag.* 1156 (I, p. 87. 16 sq. Smith) Tr ἐτέρα στροφὴ κώλων c' ἀντισπαστικῶν, ὡν τὸ α' καὶ β' τρίμετρον ἀκατάληκτον.

SCHOL. in Aesch. *sept.* 78-150b (II 2, p. 50. 27 sq. Smith) Tr τὸ να' ἀντισπαστικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον ἐξ ἐπιτρίτου τρίτου, ἀντισπάστου καὶ διαμέβου διὰ τὴν ἀδιάφορον.

SCHOL. REC. in Aristoph. *ran.* 416-430a. 14 sqq. (p. 82 Chantry) τὸ θ' (v. 427) 'Σεβῖνον ὅστις ἐστὶν Ἀναφλύστιος' τρίμετρος ἀκατάληκτος ἐκ διαμέβου, παιῶνος δευτέρου ἢ ἀντισπάστου διὰ τὴν κοινὴν τοῦ <'-τιν>, καὶ ίωνικοῦ ἀπὸ μείζονος ἢ ἐπιτρίτου τρίτου διὰ τὴν ἀδιάφορον.

SCHOL. A in Hephaest. 144. 4 sqq. ἀντισπαστικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον, ὃ καλεῖται ἀλκαικὸν δωδεκασύλλαβον, ποδῶν ἀπλῶν ἔξ, τῆς μέσης μόνης ἀντισπαστικῆς οὐσῆς, ἐκατέρωθεν δὲ ιαμβικῆς· ἀπὸ σπονδείου ἥρξατο τοῦ 'κόλπῳ', ἡ μέση δὲ ἀντισπαστικὴ καὶ αὐτὴ ἀδιάφορον ἔχουσα τὸν πρῶτον πόδα· σπονδεῖος γάρ.

— — — — — — — — — — ||

8. SCHOL. in Aesch. *sept.* 78-150b (II 2, p. 50. 9 sqq. Smith) + τὸ λς' ἀντισπαστικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον ἐκ παιῶνος τετάρτου, ἀντισπάστου καὶ διαμέβου διὰ τὴν ἀδιάφορον.

SCHOL. in Aesch. *sept.* 481-485d (II 2, p. 218. 14 sq. Smith) + τὸ β' ὄμοιον τρίμετρον (*scil.* ἀντισπαστικόν) ἀκατάληκτον ἐκ παιῶνος τετάρτου, ἀντισπάστου καὶ διαμέβου.

SCHOL. BYZ. in Soph. *Oed. tyr.* 655 (p. 275. 2 sqq. Longo) τὸ β' ἀντισπαστικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον ἐκ παιῶνος δ', ἀντισπάστου καὶ ιαμβικῆς συζυγίας· εἱ δὲ βούλει, ίωνικὸν ἀπὸ μείζονος τρίμετρον καταληκτικὸν ἐκ χοριάμβου, ιαμβικῆς συζυγίας καὶ κρητικοῦ.

SCHOL. TRICL. in Eur. *Hec.* 1056-1084a (p. 39 de Faveri) τὸ γ' ἀντισπαστικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον ἐκ παιῶνος δ', ἀντισπάστου ἐπιτρίτου δ' καὶ διαμέβου.

SCHOL. TRICL. in Eur. *Phoen.* 301-354a (p. 99 de Faveri) τὸ κε' ἀντισπαστικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον ἐκ παιῶνος δ', ἀντισπάστου καὶ διαμέβου.

— — — — — — — — — — ||

9. SCHOL. in Aesch. *sept.* 481-485d (II 2, p. 218. 15 sq. Smith) + τὸ γ' ὄμοιον (*scil.* ἀντισπαστικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον) ἐκ χοριάμβου, ἀντισπάστου καὶ διαμέβου.

— — — — — — — — — — ||

10. SCHOL. BYZ. in Soph. *Oed. tyr.* 210 (p. 272. 16 sqq. Longo) τὸ οβ'

ἀντισπαστικὸν (-ὸς) τρίμετρον (-ος) ἀκατάληκτον (-ος) / antispasticon trimetron acatalepton

ἀντισπαστικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον ἐξ ἐπιτρίτου α', ἀντισπάστου καὶ ἐπιτρίτου β'.

- ~ - x x - (~ ~) - ~ ~ - ~ - ||

11. SCHOL. ALD. in Aristoph. *nub.* 1154 (p. 278. 11 sq. Koster) τὸ δέκατον (*scil.* ἀντισπαστικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον) ἐκ διτροχαίου καὶ ἀντισπάστου, εἴτε ἐπιτρίτου τετάρτου, καὶ διαμόβου.

SCHOL. in Aristoph. *vesp.* 415. 2 sqq. (p. 68 Koster) Τροῖς ἔξῆς β' ἀντισπαστικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ἐπιμεμιγμένοι ἐπιτρίτοις καὶ διαμόβοις· οἱ ἔξῆς τούτων η' τροχαικοὶ τετράμετροι ὅμοιοι τοῖς πρώτοις· οἱ τούτων ἔξῆς β' ἀντισπαστικοὶ τρίμετροι ὅμοιοι τοῖς ρήθεῖσιν· ὁ β' δὲ τὸν β' ἔχει πόδα πεντασύλλαβον.

- ~ - ~ - ~ - ~ - ~ - ~ - ||

12. SCHOL. VET. in Pind. *Nem.* 3 (p. 23. 3 Tessier) τὸ δ' ἀντισπαστικὸν (*scil.* τρίμετρον ἀκατάληκτον) δοκεῖ εἶναι.

- ~ - ~ - ~ - ~ - ~ - ||

13. SCHOL. REC. in Pind. *Ol.* 14 (p. 420. 13 sqq. Abel) τὸ ζ', ὡς ἔμοὶ δοκεῖ, ἀσυνάρτητὸν ἐστιν ἐκ παιωνικοῦ κρητικοῦ διμέτρου ἀκαταλήκτου καὶ ἀντισπαστικοῦ διμέτρου βραχυκαταλήκτου, ἢ κατὰ συνίζησιν τῆς τελευταίας πενθημμεροῦς, ὃ καλεῖται δοχμιακόν, τὸ ἀντισπαστικὸν δηλονότι. εἰ δὲ βούλει, ἀντισπαστικὸν ἐστω τρίμετρον ἀκατάληκτον ἐξ ἐπιτρίτου δευτέρου, διαμόβου καὶ παιώνος α' διὰ τὴν ἀδιάφορον.

x - ~ - x - ~ - x - ~ - ||

14. SCHOL. in Aesch. *Ag.* 1156 (I, p. 87. 16 sqq. Smith) + ἑτέρα στροφὴ κώλων ζ' ἀντισπαστικῶν, ὥν ... τὸ ε' καὶ ζ' ὅμοια τῷ α'.

- ~ - ~ - ~ - ~ - ~ - ||

15. SCHOL. in Aristoph. *av.* 863a. 2 sq. (p. 135 Holwerda) Τροῖς β' ἀντισπαστικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον ἐξ ἐπιτρίτων καὶ σπονδείου.

~ - ~ - ~ - ~ - ~ - ~ - ||

16. SCHOL. REC. in Aristoph. *ran.* 416-430a. 14 sqq. (p. 82 Chantry) τὸ θ' (v. 427) 'Σεβίνον ὅστις ἐστιν Ἀναφλύστιος' τρίμετρος (ἀντισπαστικός?) ἀκατάληκτος ἐκ διαμόβου, παιῶνος δευτέρου ἢ ἀντισπάστου διὰ τὴν κοινὴν τοῦ <'-τιν'->, καὶ ἰωνικοῦ ἀπὸ μειζονος ἢ ἐπιτρίτου τρίτου διὰ τὴν ἀδιάφορον

- ~ - ~ - ~ - ~ - ~ - ~ - ||

17. SCHOL. REC. in Aristoph. *ran.* 674-737 (p. 331. 30 sq. Jorsal-Jørgensen-Smith = 674-685d. 1 sq. [p. 124 Chantry]) τὸ α' ἀντισπαστικὸν (ἀναπαιστικὸν Chantry) τρίμετρον (*scil.* ἀντισπαστικὸν ἀκατάληκτον) ἐξ ἀντισπάστου (?) καὶ παιῶνος β', γ' καὶ β'. [P.S.]